

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

27. oktober 2010

Innspill til norske prioriteringer for EUs åttende rammeprogram

Det vises til diskusjonsnotat distribuert i forbindelse med "kick-off"-møte i Oslo 6. oktober, hvor det inviteres til innspill angående norske prioriteringer for EUs åttende rammeprogram (8RP). Simula Research Laboratory (Simula) stiller seg positive til hovedtrekkene i diskusjonsnotatet, spesielt til forslagene om videreføring og styrking av grunnforskning innenfor rammeprogrammet, styrket fokus på globale og samfunnsmessige utfordringer, samt å utforske mulighetene for forenkling av prosedyrer og regelverk rundt tildeling av prosjekter. Vi ønsker imidlertid å foreslå ett nytt virkemiddel, som ikke finnes innenfor det syvende rammeprogrammet (7RP), og som vil gi mulighet for betydelig styrking av europeisk grunnforskning, og derigjennom bidra til oppbyggingen av et felleseuropeisk forskningsområde (ERA).

Styrket europeisk samarbeid om grunnleggende forskning

I 7RP er det to hovedarenaer for utlysning av prosjektorienterte forskningsmidler, programmene *Cooperation* og *Ideas*. Av disse har *Cooperation* et sterkt fokus på anvendt forskning og tett samarbeid med industri, i tillegg til eksplisitte krav til samarbeid over landegrensene. På grunn av krav til industrirelevante leveranser er *Cooperation*-prosjekter lite egnet til å finansiere grunnleggende forskning med høy risiko. *Ideas* har en veldig ulik profil, med hovedfokus på grunnforskning og vitenskapelige gjennombrudd. *Ideas*-programmet, i form av de såkalte *starting grants* og *advanced grants* tildelt av det europeiske forskningsrådet (ERC), har vært et svært vellykket tilskudd til EUs finansieringssystem. Simula gir sin fulle støtte til at disse utlysningene videreføres inn i 8RP. *Ideas*-prosjektene er imidlertid sterkt orientert mot enkeltforskere, og mangler samarbeidsdimensjonen som er sentral i *Cooperation*-prosjektene. Det finnes heller ingen andre programmer for finansiering av europeiske samarbeidsprosjekter med et sterkt grunnforskningsfokus.

Simula støtter forslaget i diskusjonsnotatet om en sterk økning i andelen grunnforskning innenfor rammeprogrammet, gjerne en økning fra dagens 15% til om lag 50%, som er skissert i notatet. Vi foreslår at disse midlene brukes til en videreføring og eventuelt en moderat styrking av dagens ERC-bevilgninger, men at størstedelen av økningen bevilges til en ny type utlysning, som fokuserer på grunnforskning med høy risiko, men også har eksplisitte krav til samarbeid over landegrensene. Hensikten med utlysningene må være å stimulere til tette samarbeid mellom Europas fremste forskere, for å løse grunnleggende vitenskapelige problemer. ERC-utlysningene har tilsynelatende vært effektivt og godt administrert, så det er ingenting i veien for at utlysning av grunnforskningsorienterte samarbeidsprosjekter kan underlegges ERC. Tematisk kan slike utlysninger være åpne, som

dagens ERC-utlysninger, eller rettet mot bestemte fagområder. For å sikre et fokus på grunnleggende forskning, samt god og åpen konkurranse om midlene, er det imidlertid sentralt at utlysningene er langt mindre spesifikke enn dagens utlysninger i Cooperation-programmet.

Norske forskningsinstitusjoner har lange tradisjoner for samarbeid med USA. Dette bør på alle måter stimuleres, for eksempel gjennom å foreslå finansieringsordninger som gjør det attraktivt også for ikke-europeiske partnere å delta i prosjektene. Samtidig finnes det et stort uutnyttet potensial for norske institusjoner i å samarbeide med fremragende europeiske forskningsmiljøer. Ved riktig bruk av virkemidler kan det bygges opp konsortier av svært høy kvalitet, som utnytter kompetanse fra forskningsmiljøer over hele verden, men har sitt tyngdepunkt i europeiske institusjoner. Deltagelse i slike forskningsprosjekter vil være et godt middel for å styrke norske bånd til Europa, og til videreutvikling av et felleseuropeisk forskningsområde.

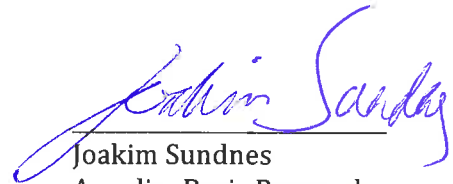
Med vennlig hilsen

Aslak Tveito
Adm. direktør

Olav Lysne
Direktør, Basic Research

Joakim Sundnes
Ass. dir., Basic Research